

Алекс Болдин

Търговецът

Денят предвещаваше да бъде слънчев и топъл, като един от онези хубави юнски съботни дни в които на човек му се иска да излезе за няколко часа сред природата, да поеме с удоволствие свежия въздух, да пораздвижи крака по горските пътеки, да се поизлегне и припече на слънце на някоя поляна или крайречен плаж.

В прохладната утрин, по пустия околоръстен път един мъж на средна възраст, леко приведен напред с усилие теглеше ръчна количка, натоварена до краен предел с багаж. Неговата цел беше малкият, закътан между дървета и скали крайречен плаж където в последните няколко години обеднелите граждани реализираха желанията си за лятна почивка „на море“. Плажът беше едно красиво природно кътче до което се стигаше пешком за около един час, вървейки покрай бистра пенлива речичка притисната и от двете страни от високи варовити скали. На него обаче му бяха необходими два часа, тъй като живееше на противоположния край на града. Приятелите му се чудеха как може да тегли тежката количка цели четири часа за да припечели скромната сума, осигуряваща му два дни препитание. Но тяхното мнение не го обиждаше. Човекът беше безработен и всеки припечелен лев му носеше радост и онова спокойствие присъщо на парично осигурения.

Той „търгуваше“, по-точно задоволяваше малките хранителни желания които винаги съпътстват ходещия на плаж като, пакетиран слънчоглед, вафли, бонбони и какво ли не още което фантазията на стомаха може да пожелае.

С една дума беше открил начина да се оцелее в съвременната ни действителност, беше открил своята „ниша“ и се гордееше с това.

Мъжът не беше сам. На няколко метра зад количката бавно и колебливо пристъпваше задъхано възрастна жена. Това беше единственият човек, който му съчувстваше и помагаше, който споделяше радостите и разочарованията му. Възрастната му майка не беше много здрава, но се държеше твърдо. Помагаше му според силите си и пряко силите си. Тя обичаше да казва, че много обича природата и той знаеше, че е така. Но, с тревога наблюдаваше измъченото и от изтощение лице и много пъти се заричаше да спре плажната „търговия“. Тя обаче не даваше и дума да се изрече за това, защото виждаше ясно, че той няма друг изход, поне засега.

Асфалтовият път криволичеше нагоре към прохода, там където скалата рязко се срязваше от реката. След прохода внезапно изникваше красивия пейзаж на гористата планина, окъпана от изгряващото слънце. Колко ли сутрини вече бяха наблюдавали тази красива гледка и никога

не им беше омръзнала. Ранобудните птици захласнато се разпяваха. Реката игриво шумолеше. Хладният утринен вятър караше кожата им да настръхва.

Хубаво им беше, въпреки умората. Събуждащата се природа наливаше със свежест телата им. Денят се очакваше да бъде хубав. Дори прогнозата на синоптиците, която вечер внимателно слушаха беше оптимистична. Не се очакваше дъжд!

Както винаги, в началото на прохода спряха да починат. Проходът трябваше да бъде преминат бързо, тъй като пътното платно беше тясно и всеки преминаващ автомобил създаваше реална опасност за тях.

Неведнъж им се бе случвало някой префучаващ с бясна скорост лъснат, хубаво измит, вносен автомобил да премине на сантиметри от тях. С ужас спираха и коментираха, опитвайки се да успокоят ускорения си пулс, но знаеха, че са безпомощни пред безотговорността. Силният хладен вятър през прохода ги вкочаняваше.

Ето, вече го преминаха, въздишайки с облекчение. По нататък, зад дърветата, плажът вече се виждаше.

Там долу, реката бе оформила широко пространство от плоски и гладки скали, а след това се бе оттеглила в каменистото си корито за да продължи към града. Близо до скалата вековен полуизсъхнал орех бе разперил напуканите си клони над чуруликащ извор. Малко по-надолу няколко млади брези съперничеха за място с пет – шест стари кленови дървета. Поточето от извора лъкатушеше палаво между дърветата и се шумгваше в реката обикаляйки тучна тревиста поляна.

Спуснаха количката по изровената камениста пътека. С усилие изминаха няколкото метра до извора и седнаха задъхани и отмалнели. Плажът беше пуст. След малко щеше да мине автобусът за близкото село. След това козарите щяха да подкарат стадата си, все покрай реката подвиквайки и подкняйки животните на някакъв странен „кози“ език.

Ето ги, зададоха се и „кебапчиите“. Един камион спря на шосето и няколко дебеловрати момчета засваляха маси, столове, тенджери и каси с бира. Това са другите „търговци“ моторизираниите и с редовните разрешителни. Мълчаливо си размениха погледи и започнаха да нареждат „търговският“ инвентар. След малко, всичко бе готово и подредено. Двайсетина бирени бутилки бяха натопени в студената вода на извора, чакаха се само първите консуматори.

Ръцете и краката на двамата подранили „търговци“ бяха премалели от умора. Щяха цял ден да почиват, чак до късният следобед когато щяха да тръгнат обратно за града, радостни от припечеленото.

В далечината от към прохода се зададоха и първите плажуващи. Идваха шумно на тумби с малките си деца и поединично. Все пак беше събота, почивен ден. Заемаха се най-удобните места по плажа, постилаха се одеяла, пробваше се температурата на речната вода. Настъпваше онова оживление когато човек освободен от делничните грижи си даваше воля на душата.

На мъжът, въпреки умората му бе леко. Общото въодушевление бе обхванало и него. Седеше на подвижния стол и уморените му мускули бавно се отпуснаха. Възрастната жена наля бутилка със студена изворна вода отпи с наслада от нея и я подаде и на него. След това се отпусна тежко на кърпеното одеяло и отправи поглед към групата деца които шляпаха в плиткия вир.

Един пълен мъж ги поздрави. Той беше дошъл с малкия си палав син и се мъчеше да му угоди с някое лакомство. Дълго оглежда отрупаната малка масичка и най-сетне скъпернически отброи няколко стотинки и купи на разочарованото дете една евтина вафла. Познаваха се много добре, защото бе бивш негов колега. Пресилената му усмивка бе замръзнала на устните му. От какво ли му беше неудобно? От това, че нямаше достатъчно пари или че бяха стари колеги? Така и не му стана ясно. Идваха и други хора. Но рядко. Явно че „търговията“ не вървеше.

По-надолу под тях „кебапчиите“ разпалваха скарата с дървени въглища. Лъхна ги апетитната миризма на печена скара. Усещането беше неповторимо, апетитовъзбуждащо, мамещо изгладнелите им погледи все към една посока. Основният поток от консуматори се насочваше към зелените пластмасови маси, крепейки внимателно чинийките със салатата и кебапчетата.

– Като че ли не са дошли да се печат, а да ядат! – отрони жената и преглътна.

– Защо говориш така? Сигурно не бихме хапнали и ние по две сочни парчета, а?

– Ами купи си, де!

– Този спорт не ми подхожда в момента. – мъчи се да се шегува мъжа, но шегата му никак не беше весела.

Някакви облаци привлякоха вниманието му. Отначало бяха малки, но постепенно нарастнаха и потъмняха.

– Дали ще вали?

– Казаха, че ще бъде слънчево!

– Виж, погледни натам. Как ти се вижда?

– Вече приближаваше обяд. Някъде далеч, се чу гръм. Двата се

погледнаха объркани.

Те знаеха, че в тая гола местност нямаше къде да се скрият от дъжда. Бързо притъмня.

По предвидливите хора, вече събираха одеялата, качиха се по колиите и запрашиха към града. Неговият познат също се бе разбързал. Беше дошъл без автомобил. Подтичваше, теглеше сина си към шосето, припряно и нервно.

Наближаващият дъжд принуждаваше хората да бързат. Търговецът и възрастната жена едва смогнаха да приберат „стоката“ в чантите и капнаха първите едри капки дъжд.

Застанали под голямото дърво, те скоро разбраха, че убежището им е несигурно. Блясъците на мълниите се редуваха с оглушителен гръм. Плисна дъжд като от ведро. Те оставиха количката с багажа под дърветата и се втурнаха към каменния мост. В момента, това се оказа единственото им надеждно убежище. От „кебапчиите“ нямаше следа. Тяхната реакция бе светкавична. Че как иначе, нали бяха моторизирани. Намокрени до кости, двамата се сгушиха под моста където още едно семейство бе намерило подслон.

Какъв късмет! Да завали точно на обяд! – промърмори мъжа.

Виж какви балони се правят във водата. Сигурно ще вали продължително. – каза жената.

– Ще надникна да видя там ли е багажа. От това място нищо не се вижда. Ще вземат да го натоварят на камионите, а после иди ги гони.

– Не виждаш ли, че „кебапчиите“ са си отишли? Само до нашата стока им е.

– Ще станеш вир вода!

– Че то вече ме намокри, повече или по-малко... – отговори мъжа и излизе под дъжда за да се увери че „стоката“ е на мястото си.

През мрежата от дъждовни струи, количката едва се забелязваше, но си беше там.

Реката засилваше течението си. До преди малко бистра сега тя беше кално мътна, сърдита и бучаща.

По течението се носеха всякакви пластмасови отпадъци. Малка, детска обувчица се гмуркаше в бързеите и изплуваше обратно. Завъртяваше се лудо и отново се втурваше надолу към препълнения вир. Бученето, на придошлата река, ги вцепеняваше. Наблюдаваха все по-силно прииждащия поток и неволно отстъпваха назад към мостовия зид. Валеше повече от час.

Стана им студено. Бяха намокрени и трепереха. Горе в скалите,

мъглата започваше да се вдига. Сякаш тънка бяла мрежа, се хлъзгаше по мокрите скали към височините, разреждаше се и проясняваше детайлите. Просветляваше се. Дъждовните струи проредяваха и изтъняваха.

Трябваше вече да опитат да се приберат. Поляната беше наводнена от потоците оттичаща се вода. Издебнаха подходящ момент, излязоха от убежището си и прибягаха до самотната количка. Всичко се бе просмукало от вода. Одеятото, с което бяха закрили чантите бе натежало. Повдигнаха го.

– Трудно ще извлечем тая количка на горе по калната пътека, промърмори мъжа.

Тръгнаха с мъка. Колелата на количката се налепиха с кал. Стръмината ги уморяваше. Малко преди да я избутат на равното, мъжът се подхлъзна и количката го повлече надолу. В последния момент, успя да се хване за тънката бреза и с напрегнати до скъсване мускули спаси преобръщането. Краката им бяха налепени с кал. Стъпиха на асфалта и направи опит да я почистят, но без значителен успех. Бяха готови за връщане. От асфалтираното шосе се вдигаше пара. Щеше да им бъде по-леко, защото щяха да теглят по надолнището.

Дъждът беше спрял. Шосето пустееше. Отцеждащата се вода до бордюра миеше калните им обувки. С усилие теглеха количката. Не бързаха, всеки усамотен със своите мисли. Ето го и прохода. Не спряха за почивка, а продължиха.

Една мисъл натрапчиво се въртеше в главата на „търговеца“ – „Защо му беше да учи това висше образование, когато тия с «мерцедесите» живееха много по-добре от него без да имат и средно?“

Е такова си е времето! Там, където на всеки са необходими два метра никой не може да си отнесе „мерцедеса“!

Уморена, останала далеч назад, майка му не го и чу. Тая философска мисъл обаче така го ободри, че той подритна весело един камък и си засвири една стара и любима мелодия.

Няма да повярвате, но сега, в тоя момент, той беше един щастлив „търговец“.

КРАЙ

© 2000 Алекс Болдин

Източник: Авторът

Разпространява се при условията на лиценза „Криейтив Комънс – Признание –
Некомерсиално – Без производни“ версия 2.5 (CC-BY-NC-ND version 2.5)

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2944>]